



Enheten för säker hantering av farliga ämnen
Björn Magnell
010 -240 51 75
bjorn.magnell@msb.se

Uppföljning av kommunernas tillståndsprövning och tillsyn enligt LBE för 2015

Sammanställning av enkätsvar

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte.....	4
1.3 Svarefrekvens	4
1.4 Fortsatt uppföljning	4
1.5 Frågor i enkäten.....	4
2. Sammanställning	5
2.1 Kort om resultatet	5
2.2 Hur är kommunernas organisation för hantering av LBE utformade.....	5
2.2.1 Vilken nämnd hanterar tillsynsfrågor enligt LBE?	5
2.2.2 Vilken nämnd hanterar tillståndsfrågor enligt LBE?	6
2.2.3 Resurser hos kommuner och förbund	6
2.2.4 Finns en tillsynsplan hos kommunerna?	7
2.2.5 Vad innefattar tillsynsplanen?.....	7
2.3 Tillstånd enligt LBE	7
2.3.1 Antal gällande tillstånd år 2015 hos 249 kommuner	7
2.3.2 Antal tillstånd som utfärdades 2015 hos 249 kommuner	8
2.3.3 Rutin för återkallande av tillstånd.	8
2.3.4 Avslag av tillståndsansökan.....	8
2.3.5 De vanligaste bristerna i en tillståndsansökan	9
2.3.6 Besök på plats i samband med tillståndsprövningen	10
2.3.7 Hur ofta är avsyning ett villkor i ett tillståndsbeslut?.....	10
2.3.8 Överklagade tillståndsbeslut under 2015.....	10
2.3.9 Återkallade tillstånd under 2015	10
2.4 Tillsyn enligt LBE	11
2.4.1 Antal tillsyner genomförda under 2015 av 249 kommuner.....	11
2.4.2 Grunder för urval av tillsynsobjekt	11
2.4.3 Rutin för föreläggande eller förbud.....	11
2.4.4 Förelägganden och förbud utfärdade under 2015.....	11
2.4.5 Förelägganden och förbud som förelagts med vite under 2015	11
2.4.6 Tillsynsbeslut som överklagats under 2015	12
2.4.7 Brister i samband med tillsyn.....	12
2.4.8 Tillsyn på verksamheter som inte omfattas av krav på tillstånd	13
2.4.9 Tillståndspliktiga verksamheter för vilka tillsyn inte genomförs	13
2.5 Behov av kompetensutveckling i kommunerna	13
2.5.1 Antal kommuner som uppger att de har ett kompetensutvecklingsbehov	13
2.5.2 Inom vilka områden finns kompetensutvecklings-behovet.....	14

2.6 Behov av förtydligande av regelverket med lokala vägledningar	14
2.7 Olyckor och tillbud enligt 12 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor	15
2.7.1 Rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud samt frekvens	15
2.7.2 Antal olyckor och tillbud under 2015	16
2.7.3 Rutin för att följa upp inträffade olyckor	16
2.8 Utvecklingstrender som kommunerna identifierar	16
2.8.1 Brandfarliga varor	16
2.8.2 Explosiva varor	17
2.9 Övriga synpunkter i kommunernas svar	17
Bilaga 1, Frågor i enkäten	18
Bilaga 2, Svaren på fråga 34a	23
Bilaga 3, Svaren på fråga 35a	25

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ska enligt 23 § lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE, samordna tillsynsmyndigheternas (kommunernas) verksamhet och hjälpa dem i deras arbete med tillsynen. Utifrån den uppgiften avser MSB att årligen följa upp hur lagen om brandfarliga och explosiva varor efterlevs.

Tidigare fanns ett föreskrivet krav att kommunerna skulle rapportera till MSB om tillsynsverksamheten för det föregående kalenderåret. Senast en sådan uppföljning genomfördes var 2009. Det föreskrivna kravet finns inte längre kvar. Sammanställningen bygger därför på frivillig rapportering från kommunerna.

MSB genomför uppföljningen efter avstämning med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. I december 2014 fick kommunerna ta del av vilka frågor som skulle komma att ställas för verksamhetsåret 2015. En länk till frågeformuläret skickades sedan ut till landets samtliga kommuner i december 2015. En påminnelse att fylla i enkäten skickades ut till kommunerna och räddningstjänstförbunden under januari 2016.

1.2 Syfte

Syftet med årsuppföljningen är att den ska bidra till att ge en sammanställning över efterlevnaden av LBE. I första hand blir det en uppföljning av kommunernas arbete, men till viss del ger den även en överblick av situationen hos de tillståndspliktiga verksamheterna. Sammanställningen ska främst användas för att inrikta MSB:s stöd och vägledning till kommunerna när det gäller tillsyn. Den ska också kunna användas inom myndigheten som internt beslutsunderlag samt av de kommuner och förbund som så önskar.

1.3 Svarsfrekvens

Totalt har 249 kommuner av 290 lämnat svar som kunnat utgöra underlag för sammanställningen. 103 svar har inkommit från enskilda kommuner. 36 svar har lämnats av antingen räddningstjänstförbund, gemensamma nämnder eller från kommuner med civilrättsligt avtal med grannkommun. Bakom de 36 gemensamma svaren återfinns 146 kommuner.

1.4 Fortsatt uppföljning

MSB avser att genomföra den här uppföljningen varje år.

1.5 Frågor i enkäten

Det fullständiga frågeunderlaget med frågorna som de var formulerade i utskicket återfinns i bilaga 1.

2. Sammanställning

2.1 Kort om resultatet

De flesta kommuner har en tillsynsplan som styrmedel för sin tillsyn. Flera samordnar tillsynen med LSO. Den vanligaste bristen som upptäcks vid en tillsyn utifrån LBE är att instruktioner eller rutiner inte är korrekta. Detta gäller för både brandfarliga och explosiva varor. Det finns kommuner som inte genomför tillsyn utifrån LBE.

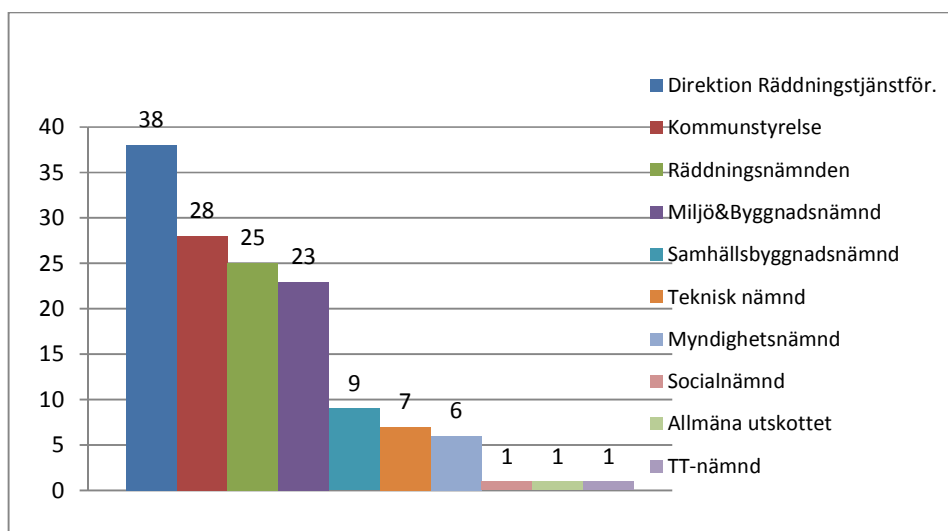
Det är vanligt att platsbesök utförs i samband med hanteringen av nya tillstånd. Vid förnyelse av tillstånd är platsbesöken färre. Den vanligaste bristen som kommunerna uppger i samband med tillståndsansökan för både brandfarliga och explosiva varor är att utredningen av risker brister i kvalitet.

När det gäller kompetens utifrån LBE uppgav 186 kommuner att de hade ett behov av kompetensutveckling. Bättre kunskap om regler och tillsyn efterfrågas mest.

Många kommuner och förbund anser att det finns ett behov av mera vägledande dokument framför allt för tillståndsprocessen, men även för tillsyn enligt LBE.

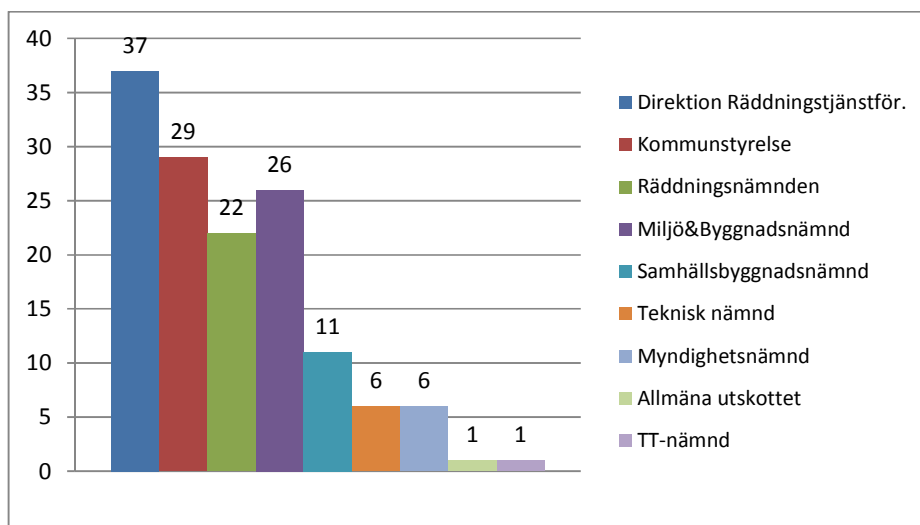
2.2 Hur är kommunernas organisation för hantering av LBE utformade

2.2.1 Vilken nämnd hanterar tillsynsfrågor enligt LBE?



I några fall har en anpassning gjorts av svaren. Exempelvis har Miljö och Räddningstjänstnämnden lagts in under räddningsnämnden i ett fall.

2.2.2 Vilken nämnd hanterar tillståndsfrågor enligt LBE?



I några fall har en anpassning gjorts av svaren. Exempelvis har Miljö och Räddningstjänstnämnden lagts in under räddningsnämnden i ett fall.

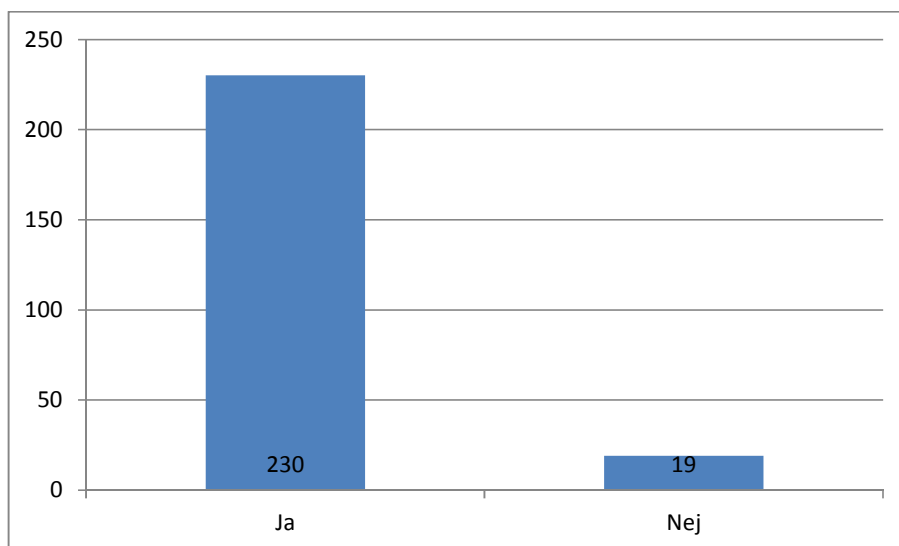
2.2.3 Resurser hos kommuner och förbund

Kommunerna och förbunden har uppskattat hur mycket tid de ägnar åt tillståndsprövning och tillsyn inom LBE. Detta redovisas i tabell nedan (1 årsarbetskraft = 1600 h).

	Enskilda kommuner	Förbund eller gemensamma nämnder
Genomsnittlig avsatt årsarbetskraft, tillståndsprövning LBE	0,2	0,8
Genomsnittlig avsatt årsarbetskraft, tillsyn LBE	0,2	0,6

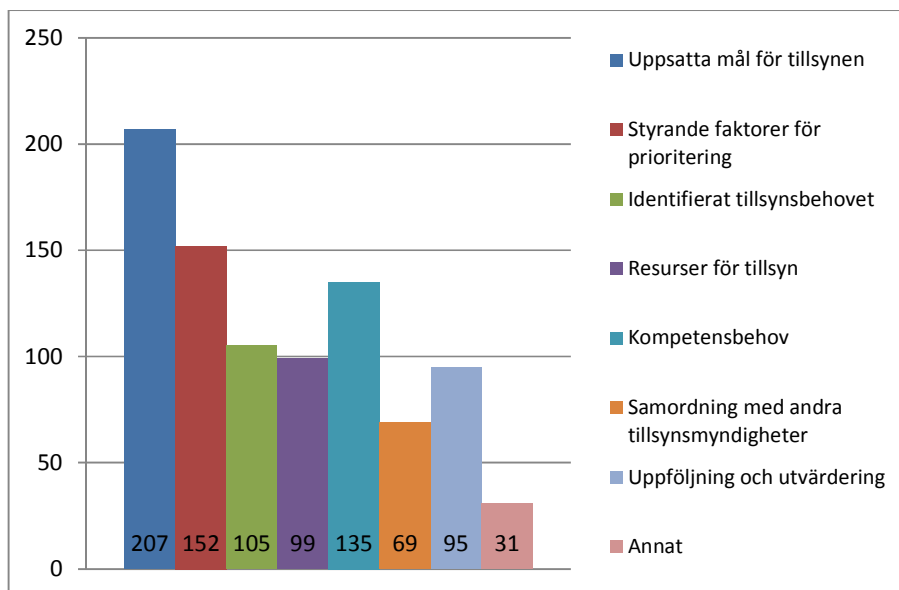
Det finns dock en variation emellan kommunerna eller förbunden. Den minsta tid som en enskild kommun avsätter för tillståndsprövning eller tillsyn enligt LBE är 0,006 årsarbetskrafter. Den kommun som lägger mest tid avsätter 1,5 årsarbetskrafter åt tillståndsprövning eller tillsyn. För förbunden eller de gemensamma nämnderna är den minsta tid som läggs 0,025 årsarbetskrafter. Ett av de större förbunden har möjlighet att lägga 5,5 årsarbetskrafter på tillståndsprövning eller tillsyn.

2.2.4 Finns en tillsynsplan hos kommunerna?



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.2.5 Vad innefattar tillsynsplanen?



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Annat innehåll var främst samordning med LSO (frister).

2.3 Tillstånd enligt LBE

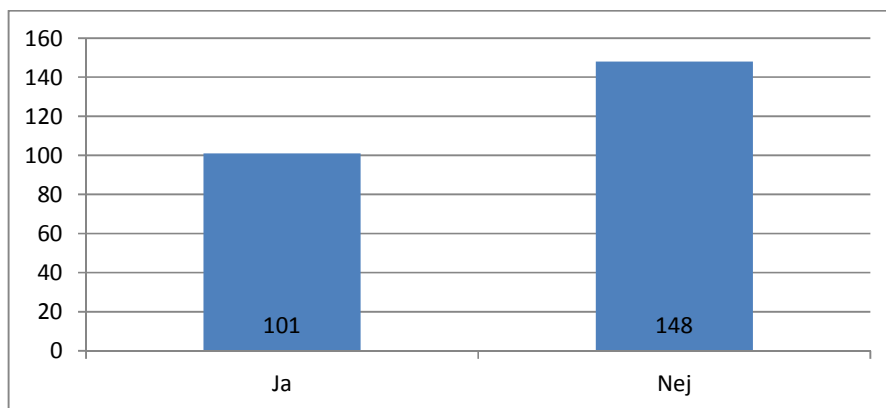
2.3.1 Antal gällande tillstånd år 2015 hos 249 kommuner

- För brandfarlig vara fanns det 19 469 tillstånd.
- För explosiva varor fanns det 3411 tillstånd.

2.3.2 Antal tillstånd som utfärdades 2015 hos 249 kommuner

- För brandfarlig vara utfärdades det 3177 tillstånd.
- För explosiva varor utfärdades det 1154 tillstånd.

2.3.3 Rutin för återkallande av tillstånd.



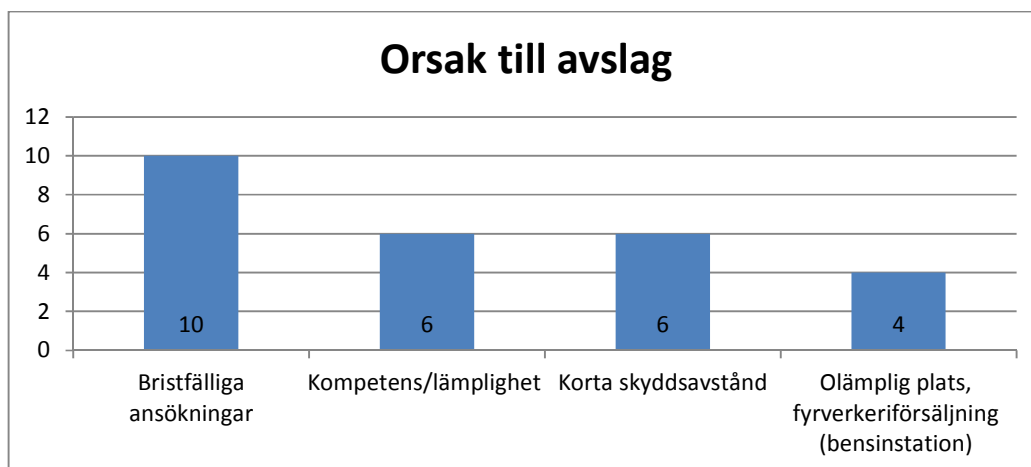
Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Det saknas en rutin för återkallande av tillstånd hos 148 kommuner. I 20§ i LBE står det att ett tillstånd ska återkallas om vissa förhållanden råder. Ett rutinmässigt förfarande kan underlätta processen med återkallande.

2.3.4 Avslag av tillståndsansökan

Under 2015 har 32 kommuner eller räddningstjänstförbund avslagit minst en tillståndsansökan.

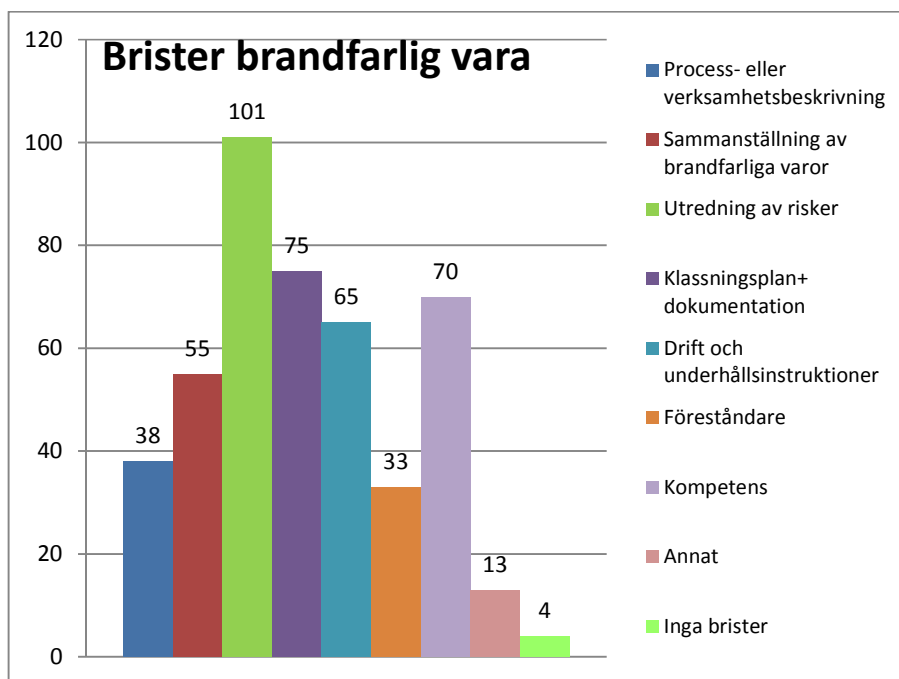
De vanligaste orsakerna till avslag visas i diagrammet nedan



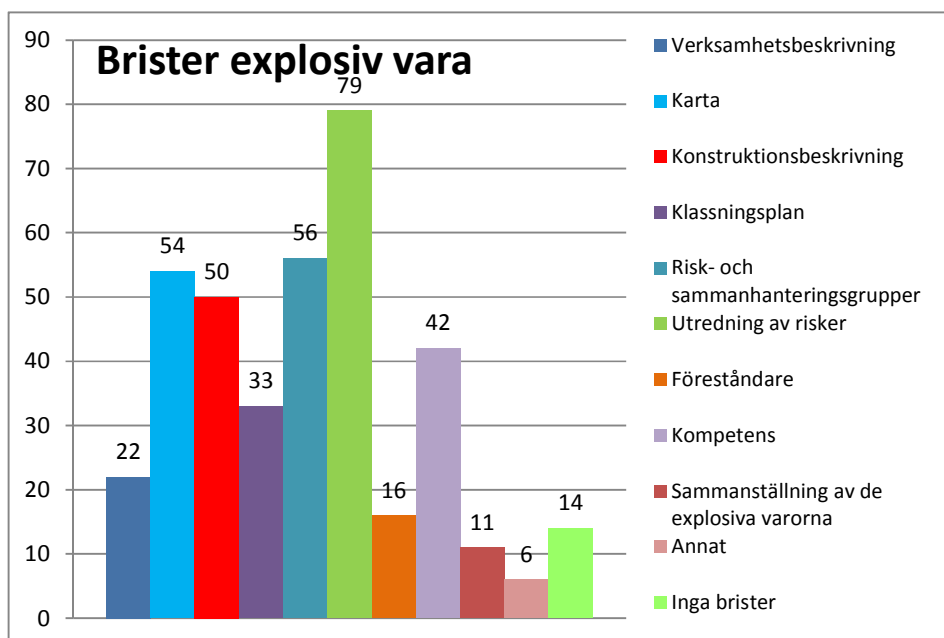
Andra orsaker som nämns är:

- Byggnader/lokaler med dålig brandavskiljning.
- Brister i utredningen av risker.
- Aktsamhetskraven i 6§, LBE, uppfylls inte.

2.3.5 De vanligaste bristerna i en tillståndsansökan

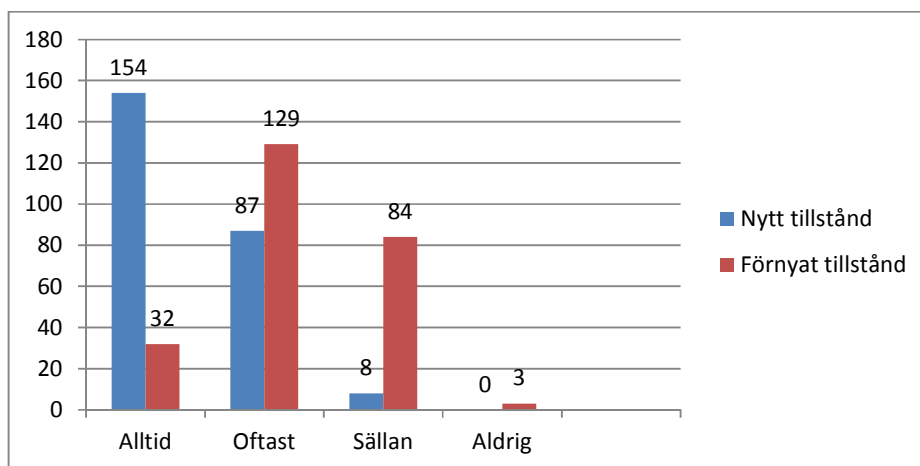


Annat område med brister är förvaring av brandfarlig vara.



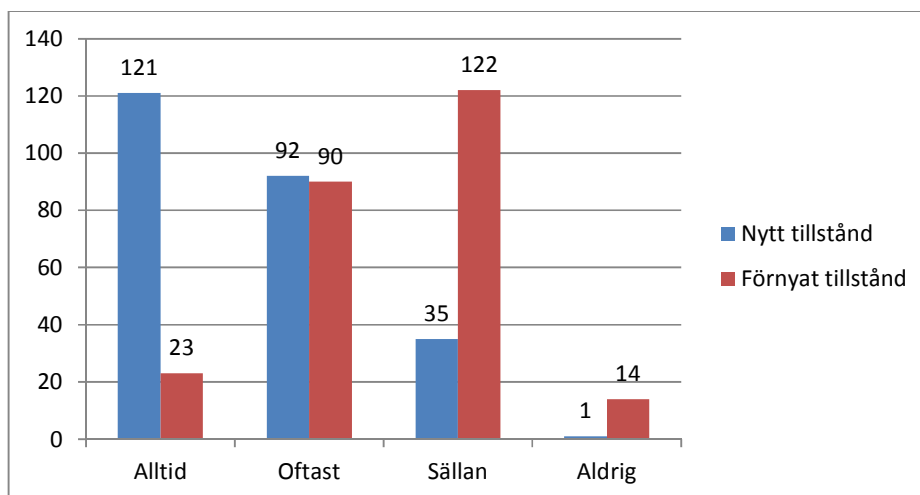
Annat område med brister är kunskapsöverföring från grossister till butiker.

2.3.6 Besök på plats i samband med tillståndsprövningen



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.3.7 Hur ofta är avsyning ett villkor i ett tillståndsbeslut?



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.3.8 Överklagade tillståndsbeslut under 2015

Sammanlagt sex tillståndsbeslut har överklagats under året hos de 249 svarande kommunerna.

2.3.9 Återkallade tillstånd under 2015

Under året återkallades sammanlagt 53 tillstånd av 17 kommuner eller förbund. Det vanligaste skälet till återkallande var att verksamheten upphört.

De områden där det funnits brister som lett till återkallande var följande:

- Aktsamhetskraven enligt 6§ LBE har inte följts
- Brottslig belastning hos föreslagna föreståndare
- Brist på byggnad eller anläggning, 10§ LBE
- Bristande hantering av pyroteknik
- Felaktiga mängduppgifter i ansökan som lett till felaktigt tillstånd

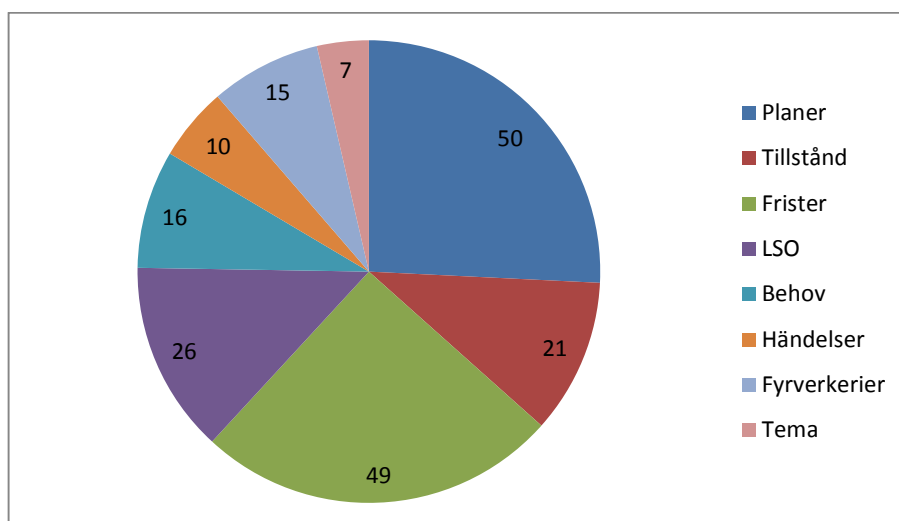
2.4 Tillsyn enligt LBE

2.4.1 Antal tillsyner genomförda under 2015 av 249 kommuner.

- För kontroll av brandfarlig vara gjordes 3012 tillsyner. Observera att 10 kommuner eller förbund inte har gjort någon tillsyn.
- För kontroll av explosiv vara gjordes 577 tillsyner. Observera att 49 kommuner eller förbund inte har gjort någon tillsyn.

En del kommuner eller förbund har efter införandet av LBE 2010 arbetat med korta tillståndintervall. De har gjort platsbesök i samband med tillståndsärendena och därför inte ansett att tillsyn har behövts. En del kommuner eller förbund arbetar också med kontroller av verksamheter, men inte regelrätta tillsyner.

2.4.2 Grunder för urval av tillsynsobjekt



2.4.3 Rutin för föreläggande eller förbud

För att ställa krav på åtgärder har 208 kommuner av 249 rutiner gällande föreläggande eller förbud.

2.4.4 Förelägganden och förbud utfärdade under 2015

- För brandfarlig vara utfärdades det 178 stycken.
- För explosiv vara utfärdades det 8 stycken.

2.4.5 Förelägganden och förbud som förelagts med vite under 2015

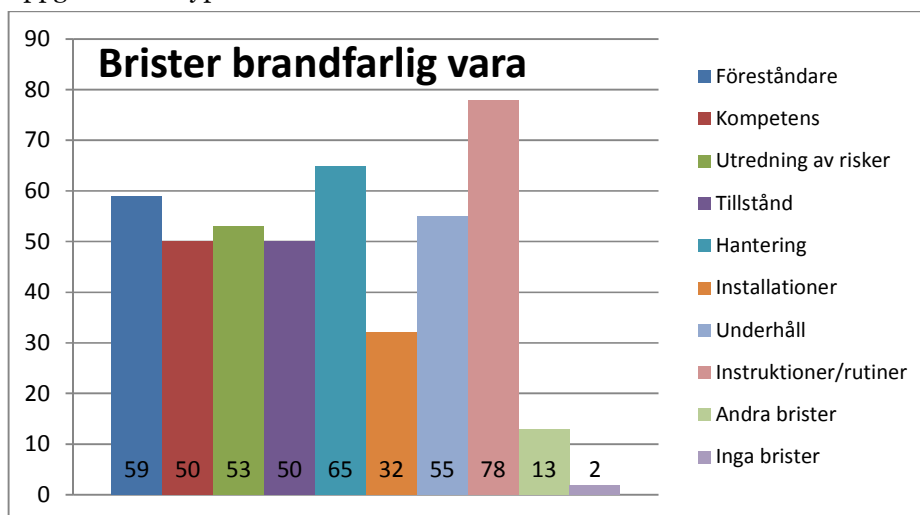
I ett fall avseende brandfarlig vara har vite förelagts. För hantering av explosiv vara utfärdades inget vite under året.

2.4.6 Tillsynsbeslut som överklagats under 2015

Endast ett tillsynsbeslut överklagades under 2015 i de 249 kommuner som svarat.

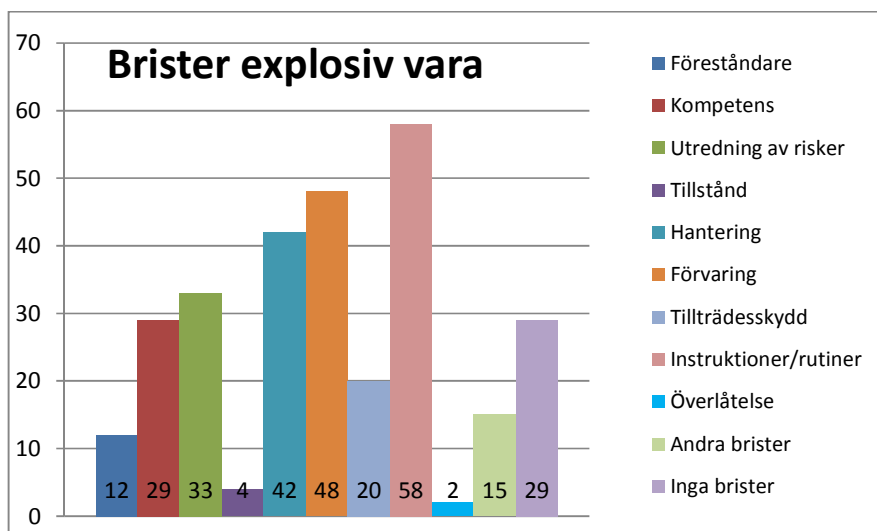
2.4.7 Brister i samband med tillsyn

Kommunerna eller förbunden har uppgett inom vilka områden det har upptäckts brister i hanteringen av brandfarlig respektive explosiv vara vid tillsyn. Diagrammen nedan visar hur många kommuner eller förbund som uppger en viss typ av brist.



Andra brister som nämns är:

- Bristande skyltning
- Klassningsplaner/explosionsskyddsdocument med brister
- Brister vid förvaringen av brandfarlig vara



Andra brister som nämns är:

- Dokumentering i dagböcker
- Försäljningsplatser för fyrverkerier

2.4.8 Tillsyn på verksamheter som inte omfattas av krav på tillstånd

För verksamheter som inte är tillståndspliktiga uppger 64 kommuner eller förbund att de utför tillsyn. Det är 75 kommuner eller förbund som uppger att de inte utför tillsyn på verksamheter som inte är tillståndspliktiga.

2.4.9 Tillståndspliktiga verksamheter för vilka tillsyn inte genomförs

Det finns vissa typer av tillståndspliktiga verksamheter, där 49 kommuner eller förbund har bestämt sig för att någon tillsyn inte behöver utföras. Det är 90 kommuner eller förbund som rapporterar att de utför tillsyn på alla tillståndspliktiga verksamheter.

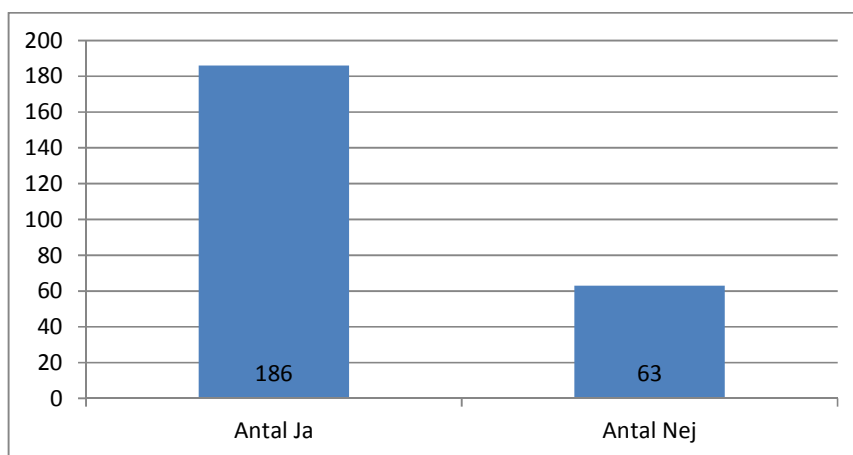
De vanligaste verksamheterna där det inte görs tillsyn är:

- Verksamhet med vissa typer av dieseltankar
- Verksamheter som hanterar "Stenspräckare"
- Tillstånd till hantering av explosiv vara med avseende endast på förvärv/innehav och överföring.
- Lantbruk
- Mindre anläggningar

2.5 Behov av kompetensutveckling i kommunerna

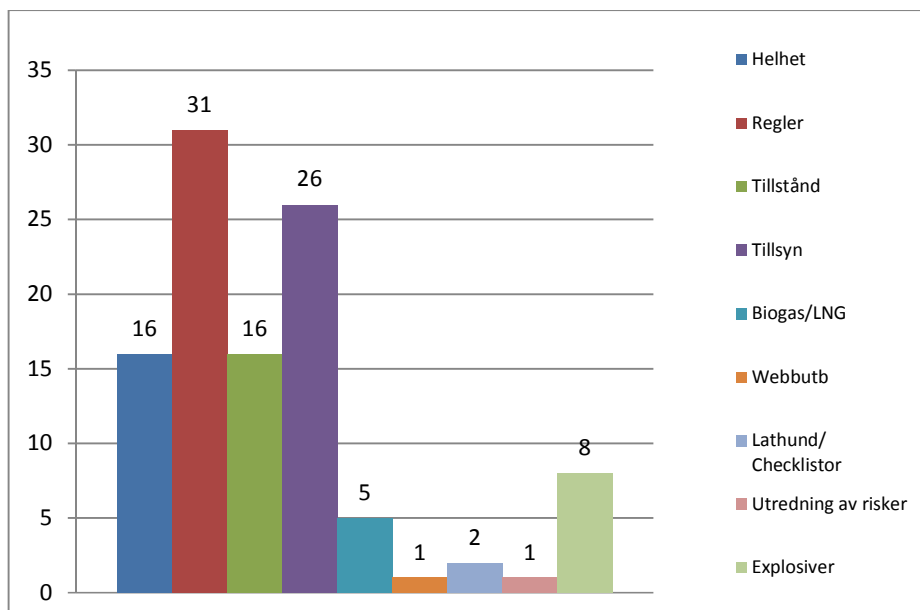
Många kommuner anser sig ha ett behov av kompetensutveckling.

2.5.1 Antal kommuner som uppger att de har ett kompetensutvecklingsbehov



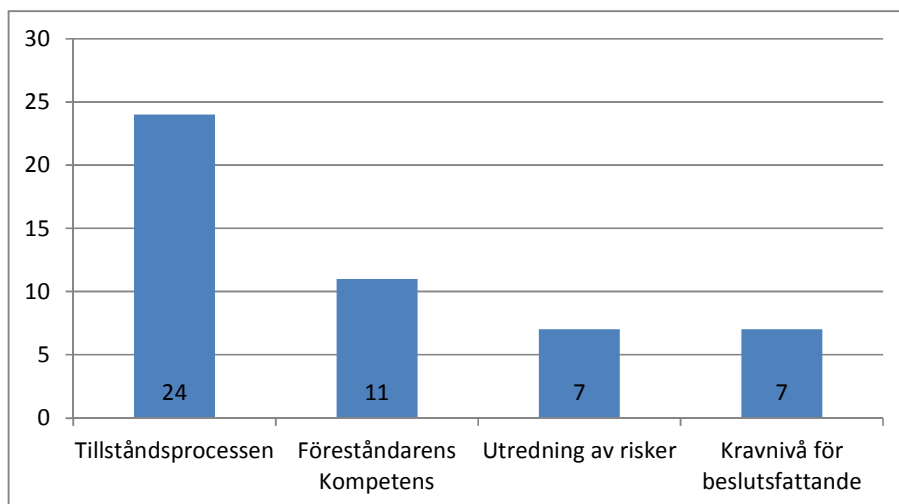
Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

2.5.2 Inom vilka områden finns kompetensutvecklingsbehovet



2.6 Behov av förtydligande av regelverket med lokala vägledningar

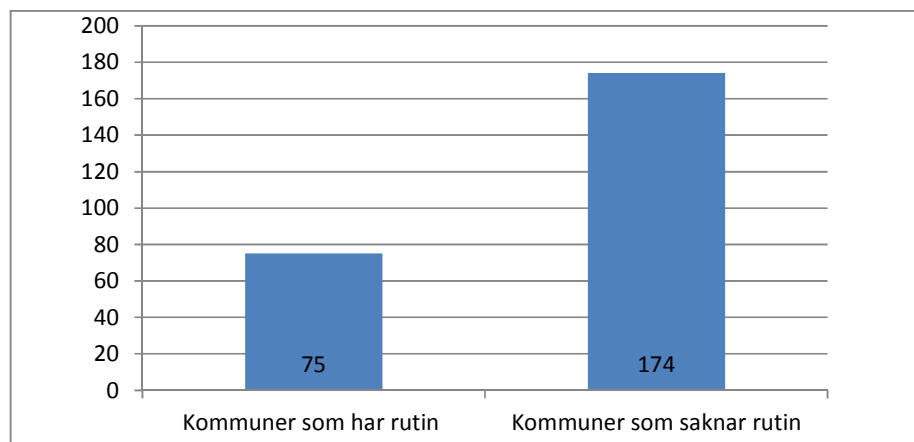
Totalt 44 kommuner eller förbund anser sig ha ett behov av egna vägledningar för tillståndsprövning. Diagrammet nedan visar de vanligaste områdena, där egna vägledningar finns framtagna. En del kommuner eller förbund har lösningar med gemensamma rutiner/vägledningar för ett större regionalt område.



Totalt 33 kommuner eller förbund anser sig ha ett behov av egna vägledningar för tillsyn. Flera kommuner eller förbund har tagit fram vägledningar, PM, checklistor, interna rutiner eller muntliga överenskommelser för att underlätta och/eller likrikta tillsynen. Några få har tagit fram administrativt stöd till verksamheterna.

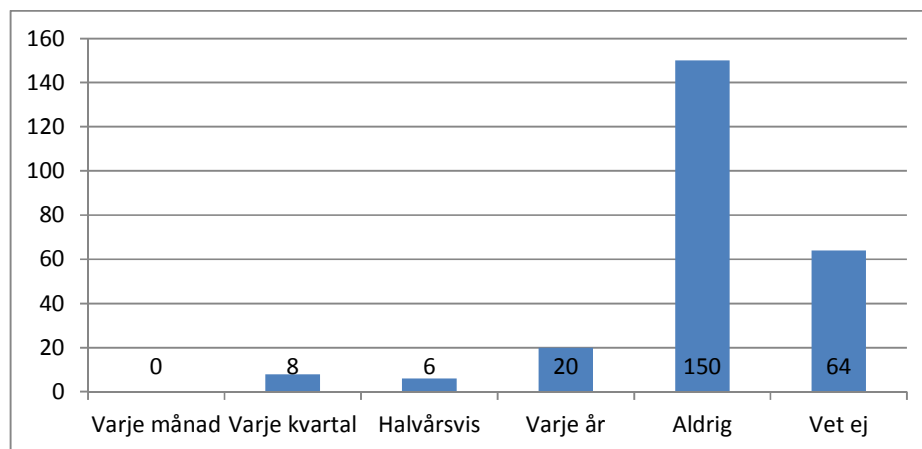
2.7 Olyckor och tillbud enligt 12 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor

2.7.1 Rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud samt frekvens



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Diagrammet ovan visar hur många kommuner som har en rutin för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud enligt 12§ FBE.



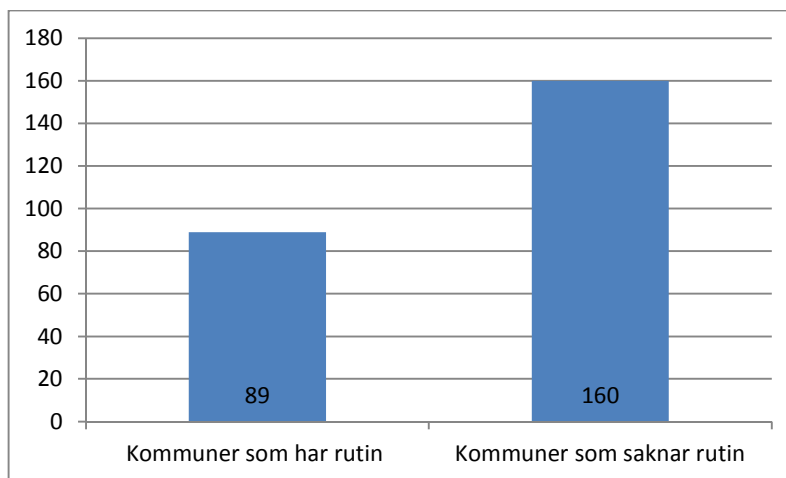
Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Diagrammet ovan visar hur ofta verksamheter rapporterar olyckor enligt 12§ FBE till kommunen.

2.7.2 Antal olyckor och tillbud under 2015

Under 2015 har 57 olyckor eller tillbud rapporterats till kommunerna enligt 12§ FBE. Fem kommuner eller förbund har haft anmärkning vid tillsyn vid de verksamheter där det inträffat olyckor.

2.7.3 Rutin för att följa upp inträffade olyckor



Svaren är omräknade till enskilda kommuner.

Diagrammet ovan visar hur många kommuner som har en rutin för att följa upp de olyckor som anmäls enligt 12§ FBE.

2.8 Utvecklingstrender som kommunerna identifierar

2.8.1 Brandfarliga varor

36 kommuner eller förbund anser att det finns områden där det råder en oroande utveckling inom brandfarlig vara. Områden som nämns i svaren är bland annat:

- Gasolhantering främst i boendemiljö, men även vid festivaler, mässor och liknande arrangemang
- Kompetens hos föreståndare
- Hanteringen av spolarvätska + annan brandfarlig vara i butik
- Minskat stöd från MSB
- Dålig kunskap vid införande av containerstationer
- Dieselstölder

I bilaga 2 återges samtliga svar.

2.8.2 Explosiva varor

35 kommuner eller förbund anser att det finns områden där det råder en oroande utveckling inom explosiv vara. Områden som nämns i svaren är bland annat:

- Kompetensbrist hos försäljare av fyrverkerier. Grossisterna struntar i återförsäljarens kompetens/förutsättningar.
- Hantering av fyrverkerier
- Avsiktlig beskjutning med fyrverkerier
- Beställning via internet, som leder till import/införsel av t.ex. pyroteknik.
- Kompetens hos föreståndare

I bilaga 3 återges samtliga svar.

2.9 Övriga synpunkter i kommunernas svar

- Vi vet inte riktigt hur vi ska tillsyna platser där sprängning sker och förvaring av explosiva ämnen sker och behöver tillsynsvägledning.
- Förbud försäljning av fyrverkerier
- Olyckor enligt 12§ LBE kommer till vår kännedom endast vid tillsyn eller räddningsinsats.
- Vägledning över tillsyn för förvaring m.m. vid platser där sprängning sker behöver utvecklas.
- Föreskrifterna måste uppdateras och funktionskraven måste bli tydliga. En tydlig koppling till verksamhetsklasser är önskvärd.
- Svårigheten är att då räddningstjänsten har larmats till en olycka så anses det enligt praxis att rapporteringsskyldigheten genomförts, i enlighet med den tidigare föreskriftskommentaren till SÄIFS 1994:5 § 8, "Några formella krav på hur rapporteringen skall gå till ställs inte. Det räcker ofta med ett telefonsamtal. Har t.ex. räddningsnämnden eller polismyndigheten larmats för att göra en insats vid en olycka har rapporteringsskyldigheten därigenom givetvis fullgjorts."

Bilaga 1, Frågor i enkäten

Organisation

Fråga 1: Vilken nämnd hanterar tillsynsfrågor enligt LBE?

Fråga 2: Vilken nämnd hanterar tillståndsfrågorna enligt LBE?

Fråga 3: Hur hanteras kommunens tillsyns- och tillståndshantering?

- Av kommunen
- I ett förbund
- På annat sätt

Fråga 4: Hur många årsarbetskrafter avsätts för tillståndsprövning utifrån LBE? (Med en årsarbetskraft avses 1600 h)

Fråga 5: Hur många årsarbetskrafter avsätts för tillsyn utifrån LBE? (Med en årsarbetskraft avses 1600 h)

Fråga 6: Har kommunen under 2015 haft en tillsynsplan för tillsynen enligt LBE?

Fråga 6a: Vad innefattar tillsynsplanen? Flera svarsalternativ är möjliga

- Uppsatta mål för tillsynsverksamheten
- Vilka faktorer som varit styrande i prioriteringen
- En redogörelse för det identifierade tillsynsbehovet
- Vilka resurser som behövs för att utföra tillsynsuppgiften
- Vilken kompetens som behövs för att utföra tillsynsuppgiften
- Behov av samordning med andra tillsynsmyndigheter
- Hur uppföljning och utvärdering ska genomföras
- Annat, ange vad

Fråga 6a: Hur genomför kommunen istället planeringen av tillsynen?

Kompetens

Fråga 7: Har kommunen behov av kompetensutveckling utifrån de arbetsuppgifter som finns gällande LBE?

Fråga 7a: Ange kortfattat vilka behov som finns

Tillstånd

Fråga 8: Har kommunen någon rutin för när ett tillstånd ska återkallas?

Fråga 9: Har kommunen sett behov av att förtydliga regelverket vid tillståndsprövning med egna vägledningar?

Fråga 9a: För vad har man sett behov av att förtydliga?

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

Fråga 10: Hur många gällande tillstånd fanns det 2015-12-31? Ange antalet nedan.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 11: Hur många tillstånd har utfärdats under 2015? Ange antalet nedan.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 12: Har någon tillståndsansökan avslagits under 2015?

Fråga 12a: Av vilken orsak har tillståndsansökan avslagits

Fråga 13a: Inom vilka områden är det vanligt med brister i tillståndsansökningar gällande brandfarliga varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Karta/ritningar
- Process-eller verksamhetsbeskrivning
- Sammanställning av de brandfarliga varor
- Utredning av risker
- Klassningsplan med tillhörande dokumentation
- Drift och underhållsinstruktioner
- Föreståndare
- Kompetens
- Annat, ange område
- Inga brister förekommer

Fråga 13b: Inom vilka områden är det vanligt med brister i tillståndsansökningar gällande explosiva varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Verksamhetsbeskrivning
- Karta(läge, byggnader, vägar, skyddsobjekt)
- Konstruktionsbeskrivning
- Klassningsplan
- Risk- och samhanteringsgrupper
- Utredning av risker
- Föreståndare
- Kompetens
- Sammanställning av de explosiva varorna
- Annat, ange vad
- Inga brister förekommer

Datum
2016-11-07

Diariernr
2016-192

Fråga 14: Hur ofta gör kommunen besök på plats som ett led i handläggningen av ett tillståndsärende?

	Alltid	Oftast	Sällan	Aldrig
Nytt tillstånd				
Förnyat tillstånd				

Fråga 15: Hur ofta har kommunen med ett villkor om avsyning i tillståndsbeslutet?

	Alltid	Oftast	Sällan	Aldrig
Nytt tillstånd				
Förnyat tillstånd				

Fråga 16: Hur många tillståndsbeslut gällande brandfarliga eller explosiva varor har överklagats under 2015? Ange antal.

Fråga 17: Har kommunen återkallat något tillstånd gällande brandfarliga eller explosiva varor under 2015?

Fråga 17a: Hur många har återkallats? Ange antal

Fråga 17b: På vilka grunder och med vilket lagstöd har tillståndet/ tillstånden återkallats?

Tillsyn

Fråga 18: Hur många tillsyner har genomförts under 2015? Ange antalet tillsyner för respektive kategori.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 19: Hur har dessa verksamheter valts ut för tillsyn?

Fråga 20: Har kommunen rutiner gällande föreläggande eller förbud för att ställa krav på åtgärder?

Fråga 21: Har kommunen sett behov av att förtydliga regelverket vid tillsyn med egna vägledningar?

Fråga 21a: För vad har man sett behov av att förtydliga

Fråga 22: Hur många förelägganden eller förbud har utfärdats under 2015? Ange antal.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

Fråga 23: Hur många förelägganden eller förbud har förelagts med vite under 2015? Ange antal.

- Brandfarliga varor
- Explosiva varor

Fråga 24: Hur många tillsynsbeslut gällande brandfarliga eller explosiva varor har överklagats under 2015? Ange antal.

Fråga 25: Vid hur stor andel av tillsynerna påträffades brister? Ange andel för respektive kategori.

	0-20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %
Brandfarliga varor					
Explosiva varor					

OBS! Svaren på denna fråga redovisas inte i rapporten, då frågan har lett till tvetydiga svar.

Fråga 26a: Inom vilka områden är det vanligt med brister när det gäller brandfarliga varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Föreståndare
- Kompetens
- Utredning av risker
- Karta/ritningar
- Tillstånd
- Hantering
- Installationer
- Underhåll
- Instruktioner/rutiner
- Annat, ange:
- Inga brister förekommer

Fråga 26b: Inom vilka områden är det vanligt med brister när det gäller explosiva varor? Flera svarsalternativ är möjliga.

- Föreståndare
- Kompetens
- Utredning av risker
- Tillstånd
- Hantering
- Förvaring
- Tillträdesskydd
- Instruktioner/rutiner
- Överlåtelse
- Annat, ange:
- Inga brister förekommer

Datum
2016-11-07

Diariernr
2016-192

Fråga 27: Utförs tillsyn även på objekt som inte kräver tillstånd?

Fråga 28: Finns det verksamheter med tillstånd men som kommunen aldrig genomför tillsyn på?

Fråga 28a: Vilka verksamheter genomförs det inte tillsyn på?

Olyckor och tillbud enligt 12§ FBE (förordningen om brandfarliga och explosiva varor)

Fråga 29: Har kommunen rutiner för att samla in underrättelser om olyckor och tillbud enligt 12§ FBE?

Fråga 30: Hur många olyckor och tillbud enligt 12§ FBE har inträffat under 2015?

Fråga 31: Fanns det någon anmärkning från tillsyn för de verksamheter där olyckan/olyckorna inträffade?

Fråga 32: Har kommunen någon rutin för att följa upp inträffade olyckor eller tillbud enligt 12§ FBE?

Fråga 33: Hur ofta får kommunen in underrättelser angående olyckor enligt 12 § FBE från verksamhetsutövare?

Fråga 34: Finns det någon utveckling som oroar angående brandfarliga varor?

Fråga 34a: Beskriv vilken utveckling som oroar

Fråga 35: Finns det någon utveckling som oroar angående explosiva varor?

Fråga 35a: Beskriv vilken utveckling som oroar

Övriga synpunkter?

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

Bilaga 2, Svaren på fråga 34a

Kunskapsnivån hos föreståndare är låg.

Bristande svenska kunskaper hos föreståndare.

Att MSB inte kan sätta ner foten och bestämma vad som är publik verksamhet.

Bristfällig hantering av gasol vid tillfällig hantering mässor, festivaler och liknande evenemang.

Brott där man borrat i tankar med bensin eller diesel.

De stora drivmedelsbolagens okunskaper om explosionsskyddsdokument m.m.

Ökad hantering av gasol i boendemiljöer.

Ökad användning av gasol i bostadsmiljöer.

Räddningstjänsten har inte rätt resurser för att utföra tillsyner och hantera tillståndsansökningar i rätt utsträckning.

Brandfarliga vätskor i butiker hanteras inte på ett bra sätt av verksamheter.

Stort slarv förekommer med hanteringen.

Vi saknar erfarenhet och rätt kompetens för att bedöma skälighet i

brandskydd utifrån LBE kontra LSO. Det finns flera bensinstationer som genom åren har fått ett undermåligt brandskydd genom succesiva ingrepp och åtgärder i verksamheten som skapat ett försämrat brandskydd. Avstånden hålls inte och brandsektioneringen är undermålig och klarar inte dagens krav. Sânt måste vi bli bättre på att hantera när det uppstår.

Ökad hantering av gasol i boendemiljöer.

Affärer som säljer spolarvätska, T- sprit m.m. som inte kan regelverket.

Drivmedelsföretag ger sina föreståndare på bensinmackarna väldigt dåliga förutsättningar (Dålig kunskap och ingen koll av att anläggningarna klarar kraven). Sedan får föreståndarna inget stöd vid tillståndsärenden och tillsynsbesök.

Föreståndare har ofta mycket bristfällig kompetens på området, framförallt vid mindre anläggningar.

Tydligare kompetenskrav på föreståndare och ersättare.

Att det finns mindre butiker som börjar sälja tex Aspenbränsle utan någon som helst koll om att dom skall ha tillstånd.

Sämre kunskap hos tillståndshavare.

Olycksrapportering från verksamhetsutövare fungerar dåligt. Bör vara 1/2-årsvis.

Ökad användning samt tillgång/tillgängligheten

Ökad gasolhantering i hem och fritidsmiljöer

Bristar i kunskap om förvaring av spolarvätska och liknande produkter. Egna centrala riktlinjer som strider mot gällande föreskrifter.

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

Då man som leverantör av gasol kan köra omkring i en vanlig transportbil med en "frimängd" på 333kg gasol utan att detta ska skyltas med anslag på bilen kan man hamna i en farlig situation vid en räddningsinsats.

Nya kulturer - språkförbristningar, svårt att kommunicera. Oftast har de avsaknad av kompetens

Containerstationer. Kunskapen är dålig och stationerna säljs under falska premisser.

Många nya återförsäljare av gasol.

Utbildningar riktade till föreståndare tenderar att minska i vårt område.

Kompetensnivån är låg.

Utredningar om risker enligt 7§ har ej fått något genomslag.

Dieselstölder hos lantbrukare, skogsmaskiner mm. Läckage av diesel till marken/grundvattnet är oroande då det kan ta lång tid innan någon kontaktar oss eller miljö & hälsa.

Fullständiga handlingar kommer sällan in utan får begäras genom komplettering, sker oftare.

Bristande kompetens främst inom restaurangnäringen.

Om stödet från MSB minskar pga personalnedskärningar. Om stödet blir alldeles för teoretisk utan koppling till konkreta fall.

Container mackar som framförallt Granngården vill etablera.

Långa led av underleverantörer gör ansvaret otydligt för verksamheterna, ex vid byggarbetsplatser.

Hantering av gasol utan tillstånd. t.ex. terassvärmare i tält som klassas som samlingslokal. (som vi inte känner till eller får reda på av en slump.

Rättssäkerhetsutvecklingen överskuggas i LBE av arbetet för att Rättssäkra LSO tillsyn hos MSB. Stödet för det arbetet kommer inte från MSB utan uppdagas mer av egen verksamhet utifrån arbetet med LSO. I sammanhanget behöver tydlighet i beslut och bedömningar klarläggas och säkerställas. MSB:s revideringar av föreskrifter renderar i färre föreskrifter och färre allmänna råd och mer hänvisning till att information ska hanteras på hemsidor och liknande. Mindre tydlighet skapas och samtidigt förändras inte utbildningshanteringen från MSB utan den minskas eller debiteras hårdare. Förutsättningar för ett rättssäkert, enhetligt och enkelt arbete minskar då stödet blir mindre och otydligare.

Hantering av brf vara i butik typ dagligvaruhandel od. Märkning av förpackningar har blivit sämre.

Hantering och försäljning av spolarvätska allt för ofta placerade vid eller i anslutning till utrymningsvägar.

Att verksamheterna inte själva förnyar sina tillstånd utan påminnelse.

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

Bilaga 3, Svaren på fråga 35a

Medborgarnas hantering av fyrverkeripjäser.

Kunskapsnivån på vad som gäller generellt.

Använda fyrverkerier för att beskjuta personer.

Då Polisen tidigare var tillståndsgivande myndighet satt de även på registret om vem som innehar tillstånd för explosiva varor. Vid tillståndsmedgivning i kommunens regi skall den sökande kontrolleras mot polisens belastningsregister. Så långt är väl allt ok, men. Då kommunen inte har någon rapporteringsskyldighet till polisen om vem som har fått tillstånd för att köpa och hantera exempelvis dynamit så ser jag en stor brist och sårbarhet i samhället.

Under nu rådande förhållande skulle en person med tillstånd utfärdat av kommunen kunna begå ett grovt rån fortfarande inneha tillstånd för explosiva varor. Efter avtjänat straff är det bara att med tillståndet i handen inhandla dynamit till nästa kriminella handling. Jag anser att systemet bör stärkas upp tex med rapporteringsskyldighet till polisen gällande vilka personer som innehar tillstånd. Att kriminella personer innehar tillstånd att införskaffa tex dynamit är med dagens lagstiftning fullt möjligt och troligen redan verklighet.

Mot bakgrund av samhällets utveckling bör ni ta er en allvarlig funderare på detta. Jag vill även att ni återkopplar till mig i denna fråga. Och det förutsätter jag att ni gör!

De stora företagen har bekymmer att leva upp till spårbarhetskraven.

Import och beställning via internet.

Import och beställning via internet.

Att det kan finnas ett mörkertal gällande förvaring vid illegal verksamhet

Import och beställning via internet

Att det kan finnas ett mörkertal gällande förvaring vid illegal verksamhet

Utbildning för personer som ska påbörja fyrverkeriförsäljning är undermålig. Ofta skrivs bara ett intyg ut utan att föreståndaren har den kunskap som behövs.

Fyrverkeriförsäljare har oftast inte koll på vad de ska göra på grund av för dålig kompetens. Det känns som att fyrverkerileverantörer gör ansökan åt dem.

Krav på kompetens för föreståndare och ersättare.

Framför allt när det gäller fyrverkerier, där det verkar finnas tendens till att det genas.

Kunskap hos tillståndshavare

Fler söker tillstånd för försäljning av pyrotekniska artiklar.

Försäljningsplatsen visar på brister i hanteringen. Brister i leverantörens uppföljningar gällande butikens beskaffenhet.

Datum
2016-11-07

Diariennr
2016-192

Transporter med emulsionsmatris som klassas som oxiderande. Förvaringen och transport av dessa skiljer sig väsentligt gentemot transport och förvaring av klassad explosiv vara (gasad emulsionsmatris) trots detta kan samma konsekvens ske. Det är svårt att hantera dessa frågor på en kommunal nivå både tillsynsmässigt men och genom samhällsplaneringen.

Fyrverkeri allt med detta

Import och beställning via internet

Vid tillståndsprövning gör vi utdrag ur brotts- och misstankeregistret, finns inget där och övriga krav är uppfyllda kan vi inte neka tillstånd. Polisen har underrättelser på vilka man tex nekar personer vapenlicens men dessa underrättelser finns inte i dessa register.

Fyrverkeriförsäljning till minderåriga. borde vara kvar från föreskrift med obligatorisk legkontroll likt alkohol

Avsaknad av allmänt råd angående försäljning av fyrverkerier i den nya föreskriften

Bristande utbildning, kompetens och kunskaper hos föreståndare för fyrverkeriförsäljning. Grossister skickar med färdiga intyg om utbildning av föreståndare. Grossister som inte kontrollerar att återförsäljarna har gällande tillstånd. Grossister utövar påtryckningar på återförsäljare och presumtiva sådana.

Fyrverkeriförsäljning/ansökningar

Användande av fyrverkeripjäser.

Det finns ett antal gällande tillstånd utfärdade för explosiver där det "saknas" förråd "smålla för dagen". Risk för att förvaring sker på ej godkända platser.

Ökat terrorhot att sprängämnen ska komma i orätta händer. Vi som hanterar tillstånd ang explosiv vara anser att det är olyckligt att kommunerna numera är den myndighet som beslutar om tillstånd för sprängämnen och ammunition och inte längre polismyndigheten. Vi anser att tillståndsprövning av dessa ämnen ska hanteras av polismyndigheten som vi anser är den myndighet som har bäst möjlighet att kunna förhindra att sprängämnen om ammunition kommer i orätta händer då de kan kontrollera upp de som söker och dess bakgrund. Det är inte alltid som polisen berättar för oss om en som söker tillstånd förekommer i polisens spaningsregister. Detta innebär då att vi kan vandelspröva en sökande och få ett blankt papper tillbaka trots att polisen har annan kännedom om den sökande. Vi hoppas på en lagändring. Kommuner och räddningstjänstförbund kan hantera fyrverkerier, krockkuddar mm medan polisen bör hantera sprängämnen och ammunition. Jag ser gärna framemot en diskussion med er på MSB i denna fråga för vidare utveckling

Vårdslöshet med fyrverkerier. Även att vem som helst kan köpa kraftiga smållare på nätet. Dessa är mycket kraftigare än en hederlig kinapuff men det finns ingen kontroll på försäljningen eller på hur det används. Man hör

Datum
2016-11-07

Diarienum
2016-192

kraftiga smällar året runt och det blir även ett trygghetsproblem i vissa områden.

Försäljning av fyrverkerier utan tydlig koppling till någon verksamhet tenderar att öka. Dessa kan ofta liknas vid ambulerande försäljning.

Handhavande vid avskjutning av fyrverkerier.

Vi har dålig kontroll på hur hanteringen sker av explosiv vara, vi borde göra oanmälda tillsyner på verksamheterna då och då. De tillsyner vi gör regelbundet är på verksamheter som säljer pyroteknik till nyår och liknande helger. Annars finns det inga rutiner för dessa tillsyner, samt att det inte finns tid till dessa kontroller. Sedan har en trend visats sig att flera fyrverkeri grossister "jagar" kunder för att få dem att sälja deras pyrotekniska varor. Det blir allt vanligare att små verksamheter (kiosk liknande) söker tillstånd för LBE utan att de har en aning om vilka lagar och regler förövrigt som gäller. Grossisterna "hjälp" till att fylla i ansökan åt den sökande för att få en ny kund. Två ansökningar har dragit tillbaka av den sökande när vi har besökt dem och förklarat vad det är som gäller och vad ett tillstånd kostar. Vi har som regel att be den sökande kontakta fastighetsägaren (om annan än den sökande) och få skriftligt medgivande att fastighetsägaren tillåter försäljning av pyrotekniska varor i fastigheten. Här ser vi att fastighetsägarna (om annan än den sökande) har dålig kontroll om vad som sker i deras fastigheter och är sällan positiva till LBE verksamheter i fastigheterna, detta gäller som jag nämnde ovan mindre försäljningsverksamheter typ kiosker, livsmedelsförsäljning, prylbodas mm

Sökanden har dåliga kunskaper om lagstiftningen, minskad respekt för att vi behöver ha in rätt underlag för beslut. Ifrågasättande av riskutredningar. Företag som säljer explosiva varor lägger sig i kundernas ansökningar om tillstånd. Skev bild av tillståndsprövning, ser det som något man söker men inte måste bevisa att man kan hantera.

Den faktiska nyttan av överföringstillstånd är svårt att förstå.

Se punkt 34a. Därtill är det högaktuellt med antagonistiska hot och lagstiftningen ska förebygga och förhindra obehörigt förfarande av explosiva varor. Det finns även ett ansvarskapitel i LBE som i många avseenden förbises. Det som oroar är att fokus tillsynes är att MSB inte har tid och resurser att säkerställa och hjälpa kommunerna att uppfylla lagstiftningen och samhällsutvecklingen, utan istället förenklar och minskar däri sin egen arbetsbörda.

Otillåtet skjutande med fyrverkerier, men även avfyrande av pjäser mot polis, väktare, brand- och ambulanspersonal.

Hänsynslös avfyrande av fyrverkerier av privatpersoner